

CUVÂNT ÎNAINTE

*Volumul consacrat studierii și editării primei gramatici a limbii române redactate în limba latină, intitulată **Institutiones linguae valachicae**, a fost realizat în cadrul Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan” al Academiei Române.*

Cercetarea manuscrisului, care vede acum pentru prima dată lumina tiparului, a fost efectuată, începând din anul 1986, cu sprijinul Institutului de Lingvistică al Academiei Maghiare de Științe, al Bibliotecii Széchényi din Budapesta și, desigur, al depozitarului textului, Biblioteca Arhiepiscopală din Kalocsa. Susținerii acordate cu generozitate de aceste instituții i se datorează de altfel și obținerea drepturilor de publicare a gramaticii românești de la Kalocsa.

Forma actuală a volumului, menită să faciliteze accesul la această veche scriere lingvistică românească și pentru cititorii ce nu cunosc limba latină, a fost realizată cu ajutorul doamnei profesor universitar dr. Lucia Wald. Domnia sa, cu competența bine cunoscută, a revizuit transcrierea textului latin (efectuată în condiții dificile, întrucât manuscrisul a devenit aproape ilizibil din cauza impregnării cernelii în filele sale), a dat versiunea românească a acestuia și a elaborat notele referitoare la forma latină a scrierii acum editate.

Cartea a beneficiat de observațiile competente ale doamnei doctor Mioara Avram și ale domnului profesor universitar dr. I. Fischer, referenți oficiali, numiți de Consiliul științific al Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan”. Un sprijin prețios am primit ca de obicei din partea domnului doctor Ion Gheție, șeful Sectorului de limbă literară, filologie și poetică din cadrul institutului academic amintit. Îi rugăm pe toți să găsească și aici expresia grațitudinii noastre.

CUPRINS

CUVĂNT ÎNAINTE	5
INTRODUCERE	7
Manuscrisele românești de la Kalocsa, p. 7 ◇ Opinii asupra celor două texte, p. 10 ◇ Conținutul primei gramatici românești scrise în limba latină, p. 13 ◇ Datarea gramaticii românești de la Kalocsa, p. 19 ◇ Localizarea gramaticii românești de la Kalocsa, p. 21 ◇ Paternitatea textului, p. 23 ◇ Modelul gramaticii românești de la Kalocsa, p. 34 ◇ Destinația primei gramatici românești scrise în limba latină, p. 40 ◇ Concluzii, p. 41.	
INSTITUTIONES LINGUAE VALACHICAE. Ediție, traducere și note	43
Notă asupra ediției, p. 45 ◇ <i>Institutiones linguae valachicae sive Gramatica compendio exhibita</i> , p. 48 ◇ <i>Regulile limbii valahe sau Gramatica ei expusă pe scurt</i> , p. 49 ◇ Note, p. 150.	
BIBLIOGRAFIE	157
INSTITUTIONES LINGUAE VALACHICAE. Prima gramatică a limbii române scrisă în limba latină. Résumé , p. 159 ◇ <i>Abstract</i> , p. 161 ◇ <i>Tartalom</i> , p. 163.	